

DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2022.04.050>

JEL classification: F40

UDC: 332:330.31:796.5:005.52

Інна ІРТИЦЕВА

доктор економічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи та інноваційної діяльності, Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова, Україна

E-mail: innauamd@gmail.com

ORCID ID: 0000-0002-7025-9857

Костянтин БОГАТИРЬОВ

доктор економічних наук, професор, заступник директора Навчально-наукового інституту фізичної культури, спорту та реабілітації, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, Україна

E-mail: management@nuos.edu.ua

ORCID ID: 0000-0002-7224-7892

Сергій РОМАНЕНКО

кандидат філософських наук, доцент, доцент, кафедра спортивних ігор, Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського, Україна

E-mail: ss.romanenko9@gmail.com

ORCID ID: 0000-0002-4446-9244

ОПТИМІЗАЦІЯ ПІДСИСТЕМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧОЇ СФЕРИ

АНОТАЦІЯ

Вступ. Реалізація стратегії розвитку спортивно-оздоровчої діяльності в умовах нових економічних та соціо-політичних реалій потребує розроблення ефективних систем комплексного забезпечення галузі необхідними ресурсами а також механізмів їх розподілу та координації. Першочерговим напрямком формування моделі, спрямованої на реалізацію стратегічних цілей і завдань розвитку спортивно-оздоровчої сфери є перегляд діючої системи управління в галузі та її реформування з огляду на зміну завдань, пріоритетів та стратегічних можливостей із урахуванням економічної ситуації та першочергових післявоєнних потреб відновлення соціально-економічної системи країни та її регіонів.

Метою статті є процес оптимізації підсистем забезпечення стратегічного розвитку спортивно-оздоровчої сфери.

Метод (методологія). У дослідженні застосовані загальнонаукові методи, зокрема: систематизації та узагальнення – для виявлення умов розвитку спортивно-оздоровчої сфери в Україні; визначення тенденцій розвитку – для характеристики національних та регіональних трендів розвитку спортивно-оздоровчої діяльності.

Результати. Реалізація стратегії розвитку спортивно-оздоровчої діяльності в умовах нових економічних та соціо-політичних реалій потребує розроблення ефективних систем комплексного забезпечення галузі необхідними ресурсами а також механізмів їх розподілу та координації. У цьому контексті виділено основні підсистеми (організаційного, кадрового, матеріально-технічного, фінансового, інформаційного та соціально-психологічного забезпечення), що у сукупності сприятимуть забезпеченню життєздатності галузі у довгостроковій перспективі. Проаналізовано їх поточний стан та основні завдання з адаптації до поточних і стратегічних умов.

Особливу увагу у контексті стратегічного розвитку спортивно-оздоровчої діяльності зосереджено на створенні ефективної системи фінансово-економічного забезпечення галузі як базового чинника функціонування інших підсистем. Під фінансово-економічною підсистемою розвитку спортивно-оздоровчої діяльності у роботі розуміється сукупність структурних і динамічних характеристик економічних взаємовідносин усередині галузі (між усіма учасниками процесів здійснення спортивно-оздоровчої діяльності) та поза її межами (з державними органами, науковими організаціями, зарубіжними партнерами), що включає сукупність визначених відносин

© Інна Іртицева, Костянтин Богатирьов, Сергій Романенко, 2022

Отримано: 27.10.2022 р.

Рекомендовано до друку: 27.12.2022 р.

Опубліковано: 30.12.2022 р.

Ця стаття розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0, яка дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії, за умови правильного цитування оригінальної роботи.

Як цитувати: Іртицева І., Богатирьов К., Романенко С. Оптимізація підсистем забезпечення стратегічного розвитку спортивно-оздоровчої сфери. *Економічний аналіз*. 2022. Том 32. № 4. С. 50-57. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2022.04.050>

власності, систем руху фінансових ресурсів та методів господарювання регламентованих відповідними правовими нормами, втілених у організаційно-економічні механізми, що дозволяють ефективно функціонувати в умовах змінного середовища.

Ключові слова: спортивно-оздоровча сфера; стратегія; оптимізація; підсистеми; системи фінансово-економічного забезпечення.

Вступ

Реалізація стратегії розвитку спортивно-оздоровчої діяльності в умовах нових економічних та соціо-політичних реалій потребує розроблення ефективних систем комплексного забезпечення галузі необхідними ресурсами а також механізмів їх розподілу та координації. Першочерговим напрямком формування моделі, спрямованої на реалізацію стратегічних цілей і завдань розвитку спортивно-оздоровчої сфери є перегляд діючої системи управління в галузі та її реформування з огляду на зміну завдань, пріоритетів та стратегічних можливостей із урахуванням економічної ситуації та першочергових післявоєнних потреб відновлення соціально-економічної системи країни та її регіонів.

Питанням формування стратегічних спортивно-оздоровчої діяльності в Україні попередньо досліджували відомі учені України, зокрема: К. Богатирьов, І. Бошинда, І. Ртищева, І. Крамаренко, Ю. Наумко, М. Стегней, М. Третьякова, І. Лапичка, С. Цимбалюк та ін. В сучасних умовах реформування постає питання щодо поглиблення процесів оптимізації підсистем забезпечення стратегічного розвитку спортивно-оздоровчої сфери.

Мета дослідження

Метою статті є процес оптимізації підсистем забезпечення стратегічного розвитку спортивно-оздоровчої сфери.

Виклад основного матеріалу

На думку Цимбалюва С. «Завданням розвитку спортивно-оздоровчої сфери повинне стати: оптимальне поєднання державного управління зі створенням умов для ринкового регулювання соціально-економічних процесів у цій галузі; підвищення ефективності використання потенціалу громадських організацій у розвитку фізичної культури і спорту; налагодження взаємодії між центральними та місцевими органами влади, громадськими спортивними організаціями,

закладами охорони здоров'я, освіти та іншими зацікавленими у формуванні здорового способу життя. Партнерство між державою і спортивним рухом призводить до формування загального курсу національної політики» [1].

Сучасна сфера управління фізичною культурою та спортом в Україні у загальному представлена трьома підсистемами:

- Підсистема державного рівня, в якій управління фізичною культурою і спортом розподілено за напрямками та здійснюється органами публічної влади. Даний рівень представлено Міністерством України у справах сім'ї, молоді та спорту а також різними комітетами при Верховній Раді України, підзвітними установами у регіонах.
- Підсистема управління громадських організацій фізкультурно-спортивної направленості, представлена: фізкультурно-спортивними товариствами, федераціями, асоціаціями, спортивними клубами тощо. Дані організації є власниками придбаного майна, що використовується для реалізації статутних цілей.
- Підсистема управління підприємницькими фізкультурними, спортивними та спортивно-оздоровчими організаціями до складу якої входять спортивні клуби та організації професійного спорту (професійні футбольні клуби, та комерційні організації, що надають послуги спортивно-оздоровчого напрямку (фітнес-центри, спортивно-оздоровчі центри тощо).

На думку більшості вітчизняних науковців, що досліджують організаційне забезпечення розвитку фізкультурно-спортивної діяльності в Україні, наразі не створено нормативно-правових умов для повноцінного переходу вітчизняного спорту до ринкової моделі управління. Діюча модель створює певні перешкоди для розвитку спорту на умовах самоокупності та не сприяє залученню необхідних ресурсів у дану сферу.

Спеціалісти наголошують, що « в умовах важкої економічної ситуації, в якій наша країна перебуває перманентно, а також хронічного недофінансування спорту вкрай важливим є формування такої організаційної системи спорту, передове місце в якій посідав би професійний спорт. Саме професійний спорт як різновид економічної діяльності здатний акумулювати кошти, необхідні для розбудови не тільки професійного спорту, але й загалом усієї системи вітчизняного спорту. Першим кроком у цьому напрямку має стати

вдосконалення вітчизняного законодавства у сфері спорту (зокрема, доповнення Закону «Про фізичну культуру і спорт» розділом, що містив би норми, присвячені професійному спорту, або прийняття окремого закону про професійний спорт)» [2].

Ураховуючи міжнародний, зокрема Європейський досвід розподілу повноважень у сфері управління спортивно-оздоровчою діяльністю систематизовано основні функції та повноваження в системі правління спортом відповідно до трьох рівнів (рис. 1).

Рис. 1. Орієнтовний розподіл функцій та повноважень у сфері розвитку спортивно-оздоровчої діяльності

Джерело: систематизовано авторами.

Варто зазначити, що розподіл завдань і повноважень також повинен бути чітко відображений не тільки по вертикалі, а також у

розрізі основних стратегічних напрямків (фізичне виховання і спорт у навально-виховній сфері, спорт вищих досягнень, спорт у

виробничій і побутовій сфері, спорт серед інвалідів, спортивний туризм тощо). Держава а також регіональні органи управління повинні стимулювати всі наведені напрямки, проте рівень залучення в процеси управління може бути різним. В цілому, організаційне забезпечення стратегічного розвитку спортивно-оздоровчої сфери потребує оптимізації окремих ланок і систем таким чином, щоб кожний з цих елементів, ланок чи секторів виступав складовою стратегічного розвитку.

Як вже зазначалося, інституційно-організаційне забезпечення є основою для стратегічного розвитку спортивно-оздоровчої діяльності та у загальному впливає на формування інших сфер стратегічного забезпечення галузі через формування відповідних інституцій, уточнення їх прав і розподіл завдань.

Розробка стратегічних цілей, стратегій та формування на їх основі документів стратегічного типу (проектів, планів і програм) є лише першим етапом стратегічних перетворень. Упровадження їх у практику потребує надання їх характеру послідовних дій, забезпечених на кожному етапі реалізації необхідними обсягами ресурсів. Як стверджує Шершньова З. Є., «Управління як соціальне явище являє собою єдину цілісну систему взаємодіючих між собою елементів (систем), які мають організаційний (правовий), економічний, соціально-психологічний та інформаційний характер. Тому кожну з цих складових треба, з одного боку, характеризувати, як самостійну підсистему, виходячи із специфіки змісту, форм та методів, які мають певний інструментарій та об'єкти впливу; а з іншого, їх (підсистеми), треба розглядати разом з іншими елементами, оскільки результативність стратегічних перетворень може бути досягнутою тільки за допомогою свідомого формування зазначеної системної цілісності» [3, с. 481].

Аналізуючи спортивно-оздоровчу діяльність як специфічний і цілісний сектор стратегічного розвитку національної соціально-економічної системи можна умовно виділити найбільш значущі підсистеми, що у сукупності забезпечують його життєздатність у довгостроковій перспективі.

Попри свої особливості, забезпечувальні системи розвитку спортивно-оздоровчою діяльності повинні доповнювати одна одну й спрямовуватися на досягнення загальної стратегічної мети. Дані підсистеми, пов'язані між собою ієрархічними зв'язками по вертикалі (державо-регіон-громада-організація), сприятимуть забезпеченню певної цілісності системи а також безперервності стратегічного розвитку, тобто повсякденної підтримки процесів, що призводять до досягнення поставлених цілей.

Загальними характеристиками систем забезпечення (впровадження та підтримки) стратегічного управління є безперервність, комплексність та системність.

Розглянемо особливості, проблеми та напрямки удосконалення кожної з названих підсистем. Підсистема кадрового забезпечення формує кадровий потенціал галузі та створює можливості для якісної підготовки спеціалістів та майстрів спорту, що залучені у всіх напрямках функціонування даної сфери. Згідно статті 49 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», Держава забезпечує підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації кадрів у сфері фізичної культури і спорту. Право проводити фізкультурно-оздоровчу та спортивну діяльність, фізкультурно-спортивну реабілітацію надається фахівцям, які мають спеціальну освіту та відповідний освітньо-кваліфікаційний рівень. Тренери та спортивні судді проходять обов'язкову атестацію у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури та спорту. Атестація тренерів та спортивних суддів, фахівців з фізкультурно-спортивної реабілітації, які беруть участь у фізкультурно-оздоровчих, фізкультурно-реабілітаційних та спортивних заходах для осіб з інвалідністю, проводиться Українським центром з фізичної культури і спорту осіб з інвалідністю, у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері фізичної культури та спорту» [4].

Держава також регулює правовідносини у сфері матеріального, соціального та пенсійного забезпечення фахівців у сфері фізичної культури і спорту та питання що стосуються створення належних умов праці і відпочинку,

порядку кар'єрного зростання. Також центральні органи влади визначають пріоритети державної політики щодо підготовки фахівців у сфері середньої та вищої професійної освіти шляхом ліцензування освітньої діяльності та акредитації освітніх програм.

Тобто, всі питання пов'язані з підсистемою кадрового забезпечення розвитку спортивно-оздоровчої діяльності урегульовані на державному рівні де здійснюється їх централізована координація.

На сьогодні спостерігається багато проблем у системі кадрового забезпечення, що зумовлюють скорочення чисельності кадрового складу останніми роками, втрати кадрового потенціалу галузі за рахунок еміграції, зниження мотивації персоналу щодо досягнення високих результатів, структурні та якісні диспропорції за окремими напрямками спортивно-оздоровчої діяльності. Гострою є проблема щодо забезпечення сфери лікарями зі спортивної медицини, спеціалістами у сфері кіберспорту, спортивної реабілітації тощо.

Завданням даної підсистеми є перегляд окремих аспектів кадрового забезпечення із урахуванням зарубіжного досвіду, створення ширших умов для самореалізації працівників, удосконалення підходів до формування кар'єри та в цілому досягнення структурної збалансованості кадрового забезпечення у розрізі як окремих секторів і регіонів. У контексті даного напрямку, варто також розглянути розширення підготовки фахівців у сфері спортивного-менеджменту, а також інших спеціальностей в даній сфері, яких гостро потребує галузь.

У якості важливої підсистеми розвитку спортивно-оздоровчої діяльності нами виділено також підсистему соціально-психологічного забезпечення. Це пов'язано з тим, що фізична культура і спорт наразі розглядається як комплексний соціально-економічний та культурний феномен, що здійснює суттєвий вплив не тільки на підвищення фізичної працездатності та здоров'я населення, а також виступає важливою складовою культури нації і потужним інструментом виховання молодого покоління.

Як підкреслює Міненко В. І., « спорт, будучи соціальним феноменом, є важливою частиною суспільних відносин, в яких відіграє роль соціального регулятора, способу самовираження та реалізації можливостей людини. Він є культурним і соціальним явищем. І хоч багато що вказує на те, що спорт – поза політикою та є самодостатнім явищем, на мою думку, спорт – це її невід'ємна частина, так як є способом здійснення міжнародних відносин і, зважаючи на численні історичні приклади, способом вираження та популяризації будь-то політичної ідеології, будь-то політичної партії, як об'єднання людей, мета якого отримати владу, представляючи та захищаючи інтереси, окремих соціальних груп» [5, с. 173-6].

З огляду на це, основними завданнями соціально-психологічної системи стратегічного розвитку спортивно-оздоровчої діяльності є насамперед пропагування здорового способу життя, підвищення ролі спорту в системі національних інтересів, формування «моди» на масовий спорт серед населення а також посилення уваги спортивному вихованню молодого покоління через створення спортивних клубів, таборів з спортивним нахилом, активізація роботи щодо проведення спортивних ігор тощо.

Підсистему матеріально-технічного забезпечення варто розглядати у розрізі двох складових, а саме: інфраструктуру розвитку спорту та безпосередньо забезпечення спортивним інвентарем, технікою і спортивним одягом. Підсистема матеріально-технічного забезпечення формується на умовах субсидіарності, тобто стратегії матеріально-технічного забезпечення створюються на тому рівні, де виникають ані запити.

Що стосується спортивної інфраструктури, то це питання є більш проблемним у сьогоднішніх умовах. У міністерстві молоді і спорту України визнають, що « Україні не вистачає сучасної, якісної та доступної спортивної інфраструктури, яка є основою для занять руховою активністю та спортом. Це є проблемою сфери, яка накопичувалася роками та суттєво гальмує її розвиток. У сучасних умовах у провідних країнах світу дуже велику роль у розвитку спорту та фізичної активності відіграють місцеві органи влади, які несуть відповідальність за

розвиток спортивної інфраструктури. Враховуючи те, що українська система організації та управління фізкультурно-спортивним рухом перейшла до принципів децентралізації владних функцій та повноважень, європейський досвід для нас дуже корисний» [6].

Варто також урахувати, що одним з негативних наслідків війни, що відбувається на території України є руйнування і значні пошкодження спортивної інфраструктури у регіонах. Зокрема вже на даний час зруйновано більш ніж 30 великих об'єктів спортивної інфраструктури України, що мають національне та регіональне значення, безліч об'єктів локального значення. Війна триває, а це означає що до періоду реалізації стратегії масштаби руйнувань будуть іще більшими. Саме тому, вже зараз необхідно розробляти механізми залучення фінансових ресурсів для відбудови інфраструктури у галузі. Розуміючи, що пріоритети державного фінансування будуть спрямовані насамперед на відбудову об'єктів транспортної і соціальної інфраструктури, житла та промислових об'єктів не варто розраховувати на значну державну підтримку на початкових етапах відбудови економіки.

Висновки та перспективи подальших розвідок

Реалізація стратегії розвитку спортивно-оздоровчої діяльності в умовах нових економічних та соціо-політичних реалій

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Спорт, спорт, спорт... Чи є перспектива інституційного розвитку? URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/sportivne-pravo/sport-sport-sport-chi-e-perspektiva-instituciynogo-rozvitku-.html>.
2. Шершньова З. Є. Стратегічне управління: підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: КНЕУ, 2004. 699 с.
3. Про фізичну культуру і спорт: закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#Text>.
4. Міненко В., Копилов В. Роль спорту у різних сферах суспільних відносин. Технології, інструменти та стратегії реалізації наукових досліджень: матеріали конференцій МЦНД, (м. Херсон, 20 березня 2020 року). С.173-176.
5. Стратегія розвитку фізичної культури і спорту України на період до 2028 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2020-%D0%BF#n9>.
6. Крамаренко І. С. Формування та розвиток регіонального інвестиційного потенціалу в умовах структурних трансформацій економіки: теорія, методологія та практика. Москва: ФОР Швец, 2019. 356 с.
7. Крамаренко І. С. Дослідження інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств в Україні. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2014. №2. С. 209-2010.

8. Іртищева І. О., Крамаренко І. С., Романенко С. С., Іщенко О. А., Гришина Н. В. Демографічні процеси у взаємозв'язку із завданнями управління спортивно-оздоровчою сферою. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2022. Том 7, № 2. С. 66–73. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2022-2-8>.
9. Іртищева І. О., Крамаренко І. С., Романенко С. С., Гришина Н. В., Іщенко О. А. Глобальні тренди розвитку спортивно-оздоровчої діяльності. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2022. Т. 7, № 1 (13). С. 150–156.
10. Vyshnevskaya O., Irtysheva I., Kramarenko I., Popadynets N., Ponomarova M. The Influence of Globalization Processes on Forecasting the Activities of Market Entities. *Journal of Optimization in Industrial Engineering*. Vol.15, Issue 1, Winter & Spring 2022, 261-268.

REFERENCES

1. Sport, sport, sport... What is the prospect of institutional development? Retrieved from: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/sportivne-pravo/sport-sport-chi-e-perspektiva-instituciynogo-rozvitku-.html> [in Ukrainian].
2. Shershnova, Z. Ye. (2004) *Strategic management*. Kiyiv: KNEU. [in Ukrainian].
3. About physical culture and sports: law of Ukraine. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#Text> [in Ukrainian].
4. Minenko, V. & Kopilov, V. (2020) The role of sport in various spheres of suppositories. *Technologies, tools and strategies for the implementation of scientific achievements: materials of the MCND conferences, (Kherson, March 20, 2020)*, pp. 173-176 [in Ukrainian].
5. Strategy for the development of physical culture and sports in Ukraine for the period up to 2028. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-2020-%D0%BF#n9> [in Ukrainian].
6. Kramarenko, I. S. (2019) Formation and development of regional investment potential in the minds of structural transformations of the economy: theory, methodology and practice. Mykolaiv : FOP Shvets. [in Ukrainian].
7. Kramarenko, I. S. (2014). Continued innovation and investment activities of businesses in Ukraine. *Bulletin of the Skhidnoukrainian National University named after Volodymyr Dal*, 2, 209-220 [in Ukrainian].
8. Irtysheva, I. O., Kramarenko, I. S., Romanenko, S. S., Ishchenko, O. A., Grishina, N. V. (2022). Demographic processes in mutual connection with the heads of the management of the sports and health sector, *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*, 7(2), 66–73. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2022-2-8> [in Ukrainian].
9. Irtysheva, I. O., Kramarenko, I. S., Romanenko, S. S., Grishina, N. V., Ishchenko, O. A. (2022). Global trends in the development of sports and health activities, *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*, Vol. 7, No. 1 (13). pp. 150–156. [in Ukrainian].
10. Vyshnevskaya, O., Irtysheva, I., Kramarenko, I., Popadynets, N., Ponomarova, M. (2022). The Influence of Globalization Processes on Forecasting the Activities of Market Entities. *Journal of Optimization in Industrial Engineering*, 15(1), 261-268 [in English].

Inna Irtysheva, Doctor of Economic Sciences, Professor, Vice-Rector for Innovation, Admiral Makarov National University of Shipbuilding, Ukraine
Konstantin Bogatyrev, Doctor of Economic Sciences, Professor, South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky, Odessa, Ukraine

Serhii Romanenko, PhD (Candidate of Philosophical Sciences), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Sport Games, South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky, Ukraine

OPTIMIZATION OF SUBSYSTEMS FOR PROVIDING STRATEGIC DEVELOPMENT OF THE SPORTS AND HEALTH SPHERE

Abstract

Introduction. Implementing the strategy for developing sports and recreational activities in the conditions of new economic and socio-political realities requires the development of effective systems of complex provision of the industry with the necessary resources and mechanisms for their distribution and coordination. The primary direction of the formation of a model aimed at the implementation of strategic goals and objectives of the development of the sports and health sector is the revision of the current management system in the industry and its reformation given the change in tasks, priorities and strategic opportunities, taking into account the economic situation and the primary post-war needs of the restoration of the socio-economic system of the country and its regions.

The article's purpose is to discuss optimizing the subsystems to ensure the strategic development of the sports and health sector.

Method (methodology). General scientific methods were used in the study: systematization and generalization - to identify the conditions for the development of the sports and recreation sphere in Ukraine; determination of development trends - to characterize national and regional trends in the development of sports and health activities.

The results. Implementing the strategy for developing sports and recreational activities in the conditions of new economic and socio-political realities requires the development of effective systems of complex provision of the industry with the necessary resources and mechanisms for their distribution and coordination. In this context, the main subsystems (organizational, personnel, material and technical, financial, informational, and socio-psychological support) are highlighted, which will collectively contribute to ensuring the industry's viability in the long term. Their current state

and main tasks for adaptation to current and strategic conditions are analyzed. Special attention in the context of the strategic development of sports and health activities is focused on creating an effective system of financial and economic support for the industry as a basic factor in the functioning of other subsystems.

The financial and economic subsystem of the development of sports and health activities in the work is understood as a set of structural and dynamic characteristics of economic relationships within the industry (between all participants in the processes of sports and health activities) and outside of it (with state bodies, scientific organizations, foreign partners), which includes a set of defined property relations, systems of movement of financial resources and management methods regulated by relevant legal norms, embodied in organizational and economic mechanisms that allow effective functioning in conditions of a changing environment.

Keywords: sports and recreation sphere; strategy; optimization; subsystems; systems of financial and economic support.

Cite as: Irtysheva, I., Bogatyrev, K., & Romanenko, S. (2022). Optimization of subsystems for providing strategic development of the sports and health sphere. *Economic analysis*, 32 (4), 50-57. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2022.04.050>